

**ԸՆԴԵՐՔՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ N Պ-737
ՕԳՏԱԿԱՐ ՀԱՆԱԾՈՅԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱՀԱՆՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ**

քաղ. Երևան

22 Տայիսի 2024 թ.

Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարությունը՝ ի դեմս նախարար ԳՆԵԼ ՍԱՆՈՍՅԱՆԻ, որը գործում է Հայաստանի Հանրապետության անունից, իր լիազորությունների սահմաններում (այսուհետ՝ լիազոր մարմին) մի կողմից, և «ՄՈՒՐԱԴՅԱՆՍ» ՍՊԸ տնտեսավարող սուբյեկտը (այսուհետ՝ ընդերքօգտագործող), ի դեմս ԷԴԳԱՐ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆԻ, որը գործում է ընկերության կանոնադրության հիման վրա, մյուս կողմից, ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով, Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքով (այսուհետ՝ օրենսգիրք) և այլ իրավական ակտերով, համապատասխանաբար նախարարության և տնտեսավարող սուբյեկտի կանոնադրություններով և հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված համապատասխան փաստաթղթերը, հանքավայրի տրամադրվող տեղամասի շահագործման նախագիծը, կնքեցին սույն ընդերքօգտագործման N Պ-737 պայմանագիրը (այսուհետ՝ պայմանագիր):

1. Ընդհանուր դրույթներ

1.1 Պայմանագիրը նախատեսում է հանքավայրի տեղամասը շահագործման տրամադրելու պայմանները և ժամկետները, լեռնահատկացման կոորդինատները, կողմերի իրավունքներն ու պարտականությունները, վճարների (բնօգտագործման, բնապահպանական, շրջակա միջավայրի պահպանության դրամագլխի համալրման, մշտադիտարկումների իրականացման) վճարման վերաբերյալ դրույթները, բնապահպանական կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլաններով նախատեսված միջոցառումների իրականացման համար պահանջվող ֆինանսական երաշխիքի կատարման պահանջը ներկայացնելու դրույթը, ընդերքօգտագործման իրավունքի դադարեցման (զգուշացման, հրաժարման, փոփոխության) դրույթները՝ համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացման ոլորտում ստանձնած պարտավորությունների չափի և կատարման ժամկետների վերաբերյալ, հանքի փակման հետ կապված դրույթները, ինչպես նաև նրանց փոխհարաբերությունները կարգավորող այլ պայմաններ:

1.2 Պայմանագիրը բաղկացած է հիմնական տեքստից և NN 1, 2, 3, 4 և 5 հավելվածներից, որոնք կազմում են պայմանագրի անբաժանելի մասը:

1.3 Պայմանագրով չկարգավորված հարաբերությունները, այդ թվում՝ կողմերի այլ իրավունքները կարգավորվում են օրենսգրքով, ինչպես նաև ոլորտը կարգավորող այլ իրավական ակտերով:

2. Պայմանագրի առարկան

2.1 Պայմանագրով՝ լիազոր մարմինն ընդերքօգտագործողին տարեկան 20823.0 մ³ օգտակար հանածոյի պաշարների

մարման ժամանակավոր տիրապետմանն ու օգտագործմանն է հանձնում 20 տարի ժամկետով, իսկ ընդերքօգտագործողն ընդունում է ՀՀ Շիրակի մարզի Արթրիկի հրաբխային տուֆերի հանքավայրի Արևելյան տեղամասի

(հանքավայրի, ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտի անվանումը)

և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների _____ -

(տեղամասի և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների անվանումը կամ հանքային ջրերի աղբյուրի անվանումը կամ հորատանցքի համարը)

հաշվեկշռային պաշարները և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոններն օգտագործման ամբողջ ժամկետի համար 416448.0 մ³ տուֆերի մարվող պաշար ըստ A+B կարգերի

(հիմնական և ուղեկից օգտակար հանածոների քանակները՝ ըստ կարգերի և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների քանակը)

որոնք հատակագծի վրա և ըստ խորության (հավելված) սահմանափակվում են հետևյալ կոորդինատներով՝ 1.X=4498431.1782 Y=8414574.3965, 2.X=4498500.9000 Y=8414660.4000, 3.X=4498623.9000 Y=8414675.5000, 4.X=4498628.2000 Y=8414690.1000, 5.X=4498626.0000 Y=8414725.0000, 6.X=4498613.0000 Y=8414770.0000, 7.X=4498588.0000 Y=8414798.0000, 8.X=4498559.0000 Y=8414851.0000, 9.X=4498549.3979 Y=8414874.2956, 10.X=4498450.7162 Y=8414824.5496, 11.X=4498334.8300 Y=8414820.4541, 12.X=4498295.0829 Y=8414745.2566, 13.X=4498344.6000 Y=8414699.5000, 14.X=4498374.6333 Y=8414664.9842, 15.X=4498420.0000 Y=8414596.0000 (սահմանափակված տարածքի մակերեսը՝ 5,38 հա) (տրված են WGS-84 (ՎԻ ՋԻ ԷՍ-84) (ARMREF 02) ազգային գեոդեզիական կոորդինատային համակարգով),

ուղիղ կտրվածքի քարերի ելքը - 40 %

(հիմնական և ուղեկից բաղադրիչների պարունակությունը %, գ/տ և այլն)

տուֆեր

(օգտակար հանածոյի պաշարների տեսակները (տարատեսակները) և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վտանգավորության աստիճանը)

(օգտակար հանածոյի լեռնային զանգվածից հանքարտադրատեսակի ելքը)

Լեռնահատկացման սահմանները հատակագծի վրա և ըստ խորության (հավելված)՝ համաձայն լեռնահատկացման ակտի L-737 :

(ակտի համարը)

Պայմանագրի N 1 հավելվածում նշվում են ընդերքօգտագործողի ֆինանսական առաջարկները և նրա կողմից վճարվող ընդերքօգտագործման վճարները, պայմանագրի N 2 հավելվածով՝ հանքի փակման ծրագրով նախատեսված պարտավորությունները, պայմանագրի N 3 հավելվածով՝ համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացման ոլորտում ստանձնած պարտավորությունները, պայմանագրի N 4 հավելվածով՝ բնապահպանական կառավարման պլանը, իսկ N 5 հավելվածով՝ ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլաններով նախատեսված միջոցառումների իրականացման համար անհրաժեշտ ֆինանսական երաշխիքներ:

Պայմանագիրը, ըստ անհրաժեշտության, կարող է ունենալ նաև այլ հավելվածներ՝ օգտակար հանածոյի արդյունահանման և հումքի վերամշակման աշխատանքների ժամկետները, ըստ փուլերի, իսկ զուգահեռաբար երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքներ կատարելու դեպքում դրանց կատարման ժամանակացույցի:

2.2 Լիազոր մարմինը երաշխավորում է, որ պայմանագրի 2.1-ին կետում նշված հանքավայրը կամ հանքավայրի տեղամասը գրավ դրված, ինչպես նաև արգելանքի տակ չի գտնվում:

2.3 Պայմանագրի գործողության ընթացքում հանքավայրի օգտագործման արդյունքում ընդերքօգտագործողի ստացած շահույթը նրա սեփականությունն է:

3. Կողմերի իրավունքները և պարտականությունները

3.1 Լիազոր մարմինը իրավունք ունի՝

3.1.1 ընդերքօգտագործողից պահանջելու հանքավայրը, ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտը շահագործել ընդերքի օգտագործման և պահպանության բնագավառում ընդունված ստանդարտներին, նորմերին ու կանոններին համապատասխան.

3.1.2 գրավոր զգուշացնելու և վաղաժամկետ լուծելու պայմանագիրն օրենսգրքի 30-րդ հոդվածի համաձայն.

3.1.3. ստուգելու ընդերքօգտագործման ընթացքում երկրաբանական և մարկշեյդերական փաստագրության վարման լիարժեքությունը, օգտակար հանածոների պաշարների շարժի հաշվառման իրականացման և տեղեկատվության ներկայացման սահմանված պահանջների կատարումը.

3.1.4 ստուգելու ընդերքօգտագործման վճարների օբյեկտ համարվող փաստացի ծավալների չափաքանակների, վճարների հաշվարկման և հաշվարկ-հաշվետվությունների ներկայացման կարգի պահանջների կատարումը.

3.1.5 ստուգելու ընդերքօգտագործման պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունների և նախագծի պահանջների կատարումը՝ բացառությամբ շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի իրավասությունների.

3.1.6 պահանջելու ընդերքօգտագործողից օգտակար հանածոների պաշարների լիակատար կորզում և հիմնական ու համատեղ գտնվող օգտակար հանածոների և դրանց ուղեկցող բաղադրամասերի ողջամիտ և համալիր օգտագործում կամ դրանց պահեստավորումն ու պահպանումը.

3.1.7 պահանջելու ընդերքօգտագործողից ընդերքօգտագործման իրավունքի ժամկետը լրանալուց հետո կամ դրանից հրաժարվելու դեպքում նրանց տնօրինման տակ գտնվող երկրաբանական տեղեկությունը 3 ամսվա ընթացքում հանձնել լիազոր մարմնին.

3.1.8 իրականացնելու ընդերքի տրամադրված տեղամասում երկրաբանական ուսումնասիրություններ, բացառությամբ օգտակար հանածոների հայտնաբերման նպատակով, այդ մասին առնվազն 14 օր առաջ գրավոր իրազեկելով ընդերքօգտագործման իրավունք կրողին.

3.1.9 ստուգվող սուբյեկտի ներկայացուցչի մասնակցությամբ անարգել մուտք գործելու ստուգվող սուբյեկտի գրասենյակային, արտադրական, պահեստային, լաբորատոր և այլ տարածքներ ու ստորաբաժանումներ.

3.1.10 ստուգման ընթացքում ստուգվող սուբյեկտից պահանջելու փաստաթղթեր, տվյալներ, բացատրություններ, տեղեկանքներ, ինչպես նաև վերցնելու փորձանմուշներ, կատարելու կապարակներ և չափագրումներ, որոնք անմիջականորեն առնչվում են ստուգման նպատակներին.

3.1.11 ընդերքի օգտագործման և պահպանության պետական վերահսկողություն իրականացնելու տեսչական ստուգումների, ստուգումների և ուսումնասիրությունների միջոցով՝ «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով և ընդերքի մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի դրույթներին համապատասխան:

3.2 Լիազոր մարմինը պարտավոր է՝

3.2.1 ընդերքօգտագործողին սահմանված կարգով տրամադրել հանքավայրին վերաբերվող փաստաթղթերը.

3.2.2 գրավոր իրազեկել ընդերքօգտագործողին առնվազն 14 օր առաջ ընդերքի տրամադրված տեղամասում երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքներ իրականացնելու համար օրենսգրքի 3-րդ հոդվածի 5-րդ կետով տրված համաձայնության մասին:

3.3 Ընդերքօգտագործողն իրավունք ունի՝

3.3.1 բացառիկ իրավունքով կատարելու երկրաբանական ուսումնասիրություն լեռնահատկացման սահմաններում, իսկ հատկացված ընդերքի տեղամասում՝ օգտակար հանածոյի արդյունահանում, ինչպես նաև ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման օբյեկտում՝ ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակում, եթե նման գործունեություն նախատեսվում է.

3.3.2 մտնելու ընդերքի տեղամաս, ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման գործունեություն իրականացնելու դեպքում՝ ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման օբյեկտ և իրականացնելու նախագծով և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլանով նախատեսված բոլոր աշխատանքներն օգտակար հանածոյի արդյունահանման ու ուսումնասիրության և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման նպատակով.

3.3.3 օգտակար հանածոյի արդյունահանման և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման գործունեություն իրականացնելու դեպքում՝ ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման նպատակով կառուցելու անհրաժեշտ շենքեր, շինություններ, հաղորդակցության ուղիներ, տեղադրելու սարքավորումներ, փոխադրելու և հարստացնելու արդյունահանված օգտակար հանածոն և (կամ) վերամշակման ենթակա թափոնը.

3.3.4 տնօրինելու արդյունահանված օգտակար հանածոն և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման արդյունքում ստացած օգտակար բաղադրիչները, եթե նման գործունեություն նախատեսվում է.

3.3.5 օրենսգրքի պահանջների պահպանմամբ՝ հանքարդյունահանման իրավունքի ընթացքում օգտագործելու սեփական գործունեության արդյունքում առաջացած արտադրական լցակույտերը.

3.3.6 իրեն տրամադրված օգտակար հանածոյի արդյունահանման և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման, եթե նման գործունեություն նախատեսվում է, իրավունքի շրջանակում երկրաբանական ուսումնասիրություն և հետազոտություն իրականացնելու նպատակով քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի կնքմամբ ներգրավելու երրորդ անձանց.

3.3.7 դիմելու լիազոր մարմին օգտակար հանածոյի արդյունահանման և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման, եթե նման գործունեություն նախատեսվում է, պայմանագրի պայմանները փոփոխելու նպատակով, եթե հայտնվել են էապես նոր՝ նախկինում չնախատեսված հանգամանքներ.

3.3.8 վաղաժամկետ հրաժարվելու օգտակար հանածոյի արդյունահանման և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման (եթե նման գործունեություն նախատեսվում

է) իրավունքից՝ կատարելով պայմանագրով և օրենսգրքով նախատեսված պարտավորությունները:

3.4 Ընդերքօգտագործողը պարտավոր է՝

3.4.1 իրականացնել աշխատանքներն օգտակար հանածոյի արդյունահանման և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման (եթե նման գործունեություն նախատեսվում է) պայմանագրի ու նախագծի և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլանների պայմաններին համապատասխան.

3.4.2 կատարել լիազոր մարմնի և այլ իրավասու պետական մարմինների՝ օրենսդրության պահանջների պահպանման նպատակով տրված ցուցումները.

3.4.3 պահպանել օգտակար հանածոյի արդյունահանման, տեղափոխման և վերամշակման ընթացքում Հայաստանի Հանրապետությունում ընդունված ստանդարտների, նորմերի ու կանոնների պահանջները.

3.4.4 ապահովել օգտակար հանածոյի արդյունահանման նախագծի և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման (եթե նման գործունեություն նախատեսվում է) պլանի պահանջների կատարումը.

3.4.5 վարել երկրաբանական, մարկշեյդերական և այլ փաստագրություն, պահպանել դրանք ընդերքօգտագործման բոլոր ձևերի աշխատանքների ընթացքում.

3.4.6 վարել օգտակար հանածոների պաշարների ամենօրյա շարժի գրանցամատյանը.

3.4.7 ներկայացնել լիազոր մարմին օգտակար հանածոների պաշարների շարժի վերաբերյալ եռամսյակային և տարեկան հաշվետվությունները.

3.4.8 հանձնել լիազոր մարմնին անհրաժեշտ երկրաբանական տեղեկությունը.

3.4.9 հավաքել, պահպանել և լիազոր մարմնին տրամադրել ուսումնասիրված, արդյունահանված և ընդերքում կորսված օգտակար հանածոների պաշարների, դրանց պարունակած բաղադրամասերի, որակի ու քանակի մասին տվյալներ.

3.4.10 ապահովել ընդերքօգտագործման հետ կապված աշխատանքների կատարման անվտանգությունը.

3.4.11 ապահովել ընդերքի, մթնոլորտի, հողի, անտառների, ջրերի ու շրջակա միջավայրի մյուս օբյեկտների, ինչպես նաև շինությունների և այլ կառույցների պահպանությունն ընդերքօգտագործման հետ կապված աշխատանքների վնասակար ազդեցությունից.

3.4.12 ապահովել բնության, պատմական և մշակույթի հուշարձանների պահպանությունն ընդերքօգտագործման հետ կապված աշխատանքների վնասակար ազդեցությունից.

3.4.13 ապահովել շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության եզրակացությամբ նախատեսված պայմանները.

3.4.14 նախագծի, ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման գործունեություն իրականացնելու դեպքում՝ ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլանի և օգտակար հանածոյի արդյունահանման և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պայմանագրի համաձայն վերականգնել և բարելավել ընդերքօգտագործման հետևանքով խախտված հողամասերը (ռեկուլտիվացիա), ինչպես նաև դրանք պիտանի դարձնել տնտեսության մեջ օգտագործման համար կամ բերել անվտանգ վիճակի.

3.4.15 տեղեկացնել լիազոր մարմնին օգտակար հանածոյի արդյունահանման պայմանագրում չնշված օգտակար հանածոների կուտակումների հայտնաբերման մասին դրանց հայտնաբերումից հետո՝ 14 օրվա ընթացքում.

3.4.16 նոր հայտնաբերված օգտակար հանածոների արդյունահանում չիրականացնելու դեպքում իրականացնել դրա պահուստավորումը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով.

3.4.17 ապահովել հանքի փակման ծրագրի, այդ թվում՝ հանքի փակումից հետո աշխատուժի սոցիալական մեղմացման համար նախատեսվող միջոցառումների իրականացումը.

3.4.18 ապահովել փակվող հանքի անմիջական ազդեցության գոտում գտնվող համայնքների սոցիալ-տնտեսական մեղմացման համար նախատեսվող միջոցառումների իրականացումը.

3.4.19 ապահովել օգտակար հանածոյի արդյունահանված տարածքի, արդյունահանման ընթացքում առաջացած արտադրական լցակույտերի տեղադիրքի և դրանց հարակից համայնքների բնակչության անվտանգության և առողջության ապահովման նպատակով մշտադիտարկումների համար նախատեսված վճարի վճարումը.

3.4.20 ոչ ուշ, քան յուրաքանչյուր հինգ տարին մեկ անգամ շահագործվող հանքավայրում (տեղամասում) կոնդիցիաները և պաշարները ենթարկել վերագնահատման ու ներկայացնել լիազոր մարմնի վերահաստատմանը.

3.4.21 ընդերքօգտագործման իրավունքի ժամկետը լրանալուց հետո կամ դրանից հրաժարվելու դեպքում իր տնօրինման տակ գտնվող երկրաբանական տեղեկությունը 3 ամսվա ընթացքում սահմանված կարգով հանձնել լիազոր մարմնին.

3.4.22 լիազոր մարմնին տեղեկացնել ընդերքօգտագործման իրավունքի իրավահաջորդության մասին՝ վերակազմակերպման գրանցման պահից 14 օրվա ընթացքում.

3.4.23 սկսել աշխատանքները սահմանված կարգով հողահատկացման իրավունքի տրամադրումից հետո.

3.4.24 թույլատրել լիազոր մարմնին ստուգման նպատակով անարգել մուտք գործել գրասենյակային, արտադրական, պահեստային, լաբորատոր և այլ տարածքներ ու ստորաբաժանումներ.

3.4.25 տրամադրել լիազոր մարմնին ստուգման ընթացքում պահանջվող փաստաթղթեր, տվյալներ, բացատրություններ, տեղեկանքներ, ինչպես նաև թույլատրել վերցնել փորձանմուշներ, կատարել կապարակնքում և չափագրումներ, որոնք անմիջականորեն առնչվում են ստուգման նպատակներին.

3.4.26 կատարել Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված բոլոր պարտականությունները:

3.4.27. ընդերքի օգտագործման հետ կապված շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմին ներկայացնել կամ, ընդերքօգտագործողի էլեկտրոնային կայքի առկայության դեպքում, կայքում տեղադրել ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորված մշտադիտարկումների արդյունքների վերաբերյալ եռամսյակային հաղորդումները՝ մինչև յուրաքանչյուր եռամսյակին հաջորդող ամսվա 20-ը (մետաղական օգտակար հանածոների դեպքում) և (կամ) տարեկան հաշվետվությունը՝ մինչև յուրաքանչյուր տարվան հաջորդող տարվա փետրվարի 20-ը.

3.4.28. շրջակա միջավայրի աղտոտվածության մշտադիտարկումն ավտոմատ տրամաչափարկված չափման սարքերով իրականացնելու դեպքում՝ չափման արդյունքներն իրենց էլեկտրոնային կայքում տեղադրել անմիջապես չափման ավտոմատ համակարգերից տվյալների փոխանցման միջոցով.

3.4.29. յուրաքանչյուր 5 տարին մեկ անգամ վերանայել և ընդերքի օգտագործման հետ կապված շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցնել ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորվող աշխատանքների ծրագիրը և դրանց իրականացման մշտադիտարկման ցուցիչները:

4. Զգուշացում

4.1 Լիազոր մարմինը, օրենսգրքի 30-րդ հոդվածի համաձայն, կարող է ընդերքօգտագործողին տալ զգուշացում, եթե նա՝

4.1.1 չի կատարում օրենսգրքով նախատեսված պարտավորությունները.

4.1.2 չի կատարում ընդերքօգտագործման իրավունքի պայմանները, այդ թվում՝ պայմանագրով, նախագծով, ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլաններով ընդերքօգտագործման իրավունքով նախատեսված իր պարտավորությունների իրականացմանն առնչվող պայմանները՝ բացառությամբ օրենսգրքով սահմանված դեպքերի.

4.1.3 չի վճարել օրենքով նախատեսված վճարները՝ սահմանված օրվանից մեկ ամսվա ընթացքում:

4.2 Լիազոր մարմինն իրավունք չունի որոշում ընդունելու ընդերքօգտագործման իրավունքի դադարեցման մասին, եթե իրավունք կրողը զգուշացման մասին ծանուցումը ստանալուց հետո՝ ոչ ավելի, քան 90 օրվա ընթացքում վերացրել է նշված հիմքերը:

5. Հաշվետվություններ և տեղեկություն

5.1 Ընդերքօգտագործման իրավունք կրողը լիազոր մարմին օրենսգրքով, այլ օրենքներով սահմանված կարգերով պարտավոր է ներկայացնել հետևյալ հաշվետվությունները և տեղեկությունները՝

5.1.1 ընդերքօգտագործման բնագավառում բնօգտագործման վճարների հաշվարկ-հաշվետվություն.

5.1.2 օգտակար հանածոների պաշարների տարեկան հաշվետվություն (5-ՕՀՊՀ).

5.1.3 _____:

5.2 Հաշվետվությունների ձևերի փոփոխման դեպքում լիազոր մարմինը պարտավոր է այդ մասին տեղեկացնել ընդերքօգտագործողին՝ փոփոխությունների կատարման պահից մեկ ամսյա ժամկետում:

5.3 Ընդերքօգտագործողը սահմանված վճարների վերաբերյալ տեղեկատվությունը լիազոր մարմին է ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված ժամկետներում, կարգով և ձևով:

5.4. Ընդերքօգտագործողը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ընդերքի օգտագործման հետ կապված շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմին պարտավոր է ներկայացնել ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորված մշտադիտարկումների արդյունքների վերաբերյալ եռամսյակային հաղորդումներ (մետաղական օգտակար հանածոների դեպքում) և (կամ) տարեկան հաշվետվություն:

6. Պայմանագրի ուժի մեջ մտնելը, գործողության ժամկետը և լուծումը

6.1 Պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում կնքման պահից և գործում է թույլտվության գործողության ամբողջ ժամանակահատվածում, եթե պայմանագրով սահմանված հիմքերով պայմանագիրը վաղաժամկետ չի լուծվել:

6.2 Պայմանագիրը գործում է նաև ժամկետի կամ թույլտվությամբ տրամադրված ընդերքի տեղամասի սահմանված կարգով փոփոխության դեպքում: Եթե երկարաձգվել է թույլտվության պայմանների փոփոխությամբ, ապա պայմանագիրը շարունակում է գործել՝ հաշվի առնելով այդ փոփոխությունները:

6.3 Պայմանագիրը կարող է լուծվել՝

6.3.1 լիազոր մարմնի նախաձեռնությամբ՝ ընդերքօգտագործողի կողմից պայմանագրի դրույթների խախտման դեպքում.

6.3.2 ընդերքօգտագործողի նախաձեռնությամբ՝ ընդերքօգտագործողի կողմից ընդերքօգտագործման իրավունքի օբյեկտ հանդիսացող ընդերքի ամբողջ տեղամասից և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման (եթե նման գործունեություն նախատեսվում է) օբյեկտից, հրաժարվելու դեպքում դիմում ներկայացնելու և լիազոր մարմնի կողմից հրաժարման հավաստագիր տրամադրելու դեպքում.

6.3.3 թույլտվության ժամկետի ավարտի դեպքում:

6.4 Լիազոր մարմնի կողմից թույլտվությունն օրենսգրքով սահմանված դեպքերում և կարգով վաղաժամկետ դադարեցվելու դեպքում պայմանագիրը համարվում է լուծված:

7. Պայմանագրում փոփոխություններ կատարելու հիմքերը

Օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում ընդերքօգտագործման իրավունքի փոփոխության (թույլտվության ժամկետի երկարաձգում, ընդերքի տեղամասի ընդլայնում, ընդերքի տեղամասի մի մասի հրաժարում, օգտակար հանածոյի արդյունահանման նախագծի փոփոխություն, լեռնահատկացման ակտի փոփոխություն), ինչպես նաև կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ կողմերի հարաբերությունները կարգավորող և օրենսդրությանը չհակասող այլ պայմանների ներառման կամ փոփոխման դեպքերում կողմերն ընդերքօգտագործման պայմանագրում կատարում են համապատասխան փոփոխություններ:

8. Անհաղթահարելի ուժի, ինչպես նաև կողմերի գործունեության հետ չկապված դեպքեր

Պայմանագրով պարտավորություններն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն չկատարելու դեպքում կողմերն ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե դա եղել է անհաղթահարելի ուժի ազդեցության արդյունք, որը ծագել է սույն պայմանագիրը կնքելուց հետո, և որը կողմերը չէին կարող կանխատեսել կամ կանխարգելել: Այդպիսի իրավիճակներ են՝ հրդեհների, ջրհեղեղների, երկրաշարժերի, փոթորիկների կամ այլ բնական աղետների, ինչպես նաև պայթյունների, պատերազմի, ահաբեկչության, քաղաքացիական պատերազմի, անկարգությունների, ապստամբության, ազգայնացման և այլ դեպքեր, որոնք անհնարին են դարձնում սույն պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունների կատարումը:

9. Վեճերի լուծումը

Պայմանագրի կատարման ընթացքում կողմերի միջև առաջացած վեճերը լուծվում են բանակցությունների միջոցով: Համաձայնություն ձեռք չբերվելու դեպքում վեճերի լուծումը կատարվում է դատական կարգով:

10. Ծանուցում

Պայմանագրի գործողության ընթացքում կողմերի միջև ծանուցումները, հաղորդումների կատարումը համարվում է պատշաճ, եթե կատարված է գրավոր և տրված է առձեռն, կամ

ուղարկված է պատվիրված նամակով կամ էլեկտրոնային փոստով կամ կատարված է փոխանցում ֆաքսի միջոցով կողմի ստորև նշված հասցեով կամ այդ նպատակով կողմի նշած մեկ այլ հասցեով, ընդ որում յուրաքանչյուր դեպքում պետք է առկա լինի գրավոր ստացական, որը կարող է փոխանցվել էլեկտրոնային փոստի կամ ֆաքսի միջոցով:

11. Այլ դրույթներ

11.1 Սույն պայմանագրի հավելվածները կազմում են նրա անբաժանելի մասը:

11.2 Սույն պայմանագիրը կազմված է 2 օրինակից՝ հայերեն լեզվով, որոնք ունեն հավասարազոր իրավաբանական ուժ:

11.3 Պայմանագրին կցվում են հավելվածներ 5 էջից, այդ թվում՝

հավելված N 1 ֆինանսական առաջարկները և ընդերքօգտագործման վճարները 1 էջից,

հավելված N 2 հանքի փակման ծրագրով նախատեսված պարտավորություններ 1 էջից,

հավելված N3 համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացման ոլորտում ստանձնած պարտավորություններ 1 էջից,

հավելված N 4 բնապահպանական կառավարման պլան 1 էջից,

հավելված N5 ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման, պլաններով նախատեսված միջոցառումների իրականացման համար անհրաժեշտ ֆինանսական երաշխիքներ 1 էջից:

12. Կողմերի գտնվելու վայրը, բանկային վավերապայմանները և ստորագրությունները

Լիազոր մարմին ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն

ՀՀ, Երևան 0010, Հանրապետության հրապարակ, Կառավարական տուն 3

(փոստային դասիչը, գտնվելու վայրը)

հեռ.010515161, ֆաքս՝ (37411) 526-365; Ֆին. նախ. գործառն. վարչ. հ/հ 900011009082

(հեռախոսահամարները, հեռագրային դասիչները, հաշվարկային հաշիվ)

Ընդերքօգտագործող՝ «ՄՈՒՐԱԴՅԱՆՍ» ՍՊԸ, ՀՀ, Երևան, 0070, Կենտրոն, Ռոստոմի փ./29

(փոստային դասիչը, գտնվելու վայրը, հարկային կոդը)

հեռ. 055-45-10-95 ՀՎՀՀ 02836069

(հեռախոսահամարները, հեռագրային դասիչները, հաշվարկային հաշիվ)

**ՀՀ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ
ԵՎ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ**

ԸՆԴԵՐՔՕԳՏԱԳՈՐԾՈՂ

ԳՆԵԼ ՍԱՆՈՍՅԱՆ

«ՄՈՒՐԱԴՅԱՆՍ» ՍՊԸ

_____
(անունը, ազգանունը)
 Invalid signature

_____
ԳՆԵԼ ՍԱՆՈՍՅԱՆ
Signed by: SANOSYAN GNEL 1710830069

_____
(անունը, ազգանունը)

_____
ԷԴԳԱՐ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

(ստորագրությունը)

(ստորագրությունը)

22 Մայիսի 2024թ.

22 Մայիսի 2024թ.

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԸ ԵՎ ԸՆԴԵՐՔՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՎՃԱՐՆԵՐԸ

1. Ընդերքօգտագործողի կողմից օգտակար հանածոների արդյունահանման նպատակով ֆինանսական առաջարկները

№/կ	Ծախսերի անվանումը	Կատարման ժամկետը	Ներդրումների չափը (հազ.դրամ)
1.	Հանքի աշխատանքներ	1 ամիս	160,0
2.	Կապիտալ	2 ամիս	400,0
3.	Գործառնական	1 ամիս	500,0

2. Պետական տուրքի և ընդերքօգտագործման վճարներ

2.1 ընդերքօգտագործման դիմաց ընդերքօգտագործողների կողմից Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե վճարում են պարտադիր վճարներ (բնապահպանական, բնօգտագործման կամ ռոյալթի)՝ Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով և չափով:

2.2 ընդերքօգտագործման թույլտվության դիմաց ընդերքօգտագործողների կողմից Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե վճարվում է տարեկան պետական տուրք՝ համաձայն «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով և չափով:

3. Շրջակա միջավայրի դրամագլուխ և օգտակար հանածոյի արդյունահանված տարածքի, արդյունահանման ընթացքում առաջացած արտադրական լցակույտերի տեղադիրքի և դրանց հարակից համայնքների բնակչության անվտանգության և առողջության ապահովման նպատակով մշտադիտարկումների վճարներ:

3.1 ընդերքօգտագործման դիմաց ընդերքօգտագործողների կողմից շրջակա միջավայրի դրամագլխի վճարներ՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված չափով և վճարման կարգով:

3.2 օգտակար հանածոյի արդյունահանված տարածքի, արդյունահանման ընթացքում առաջացած արտադրական լցակույտերի տեղադիրքի և դրանց հարակից համայնքների բնակչության անվտանգության և առողջության ապահովման նպատակով մշտադիտարկումների վճար՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված չափով և վճարման կարգով:

3.3 բնապահպանական աշխատանքներ իրականացման համար դրամագլխից ընդերքօգտագործողին տրամադրվող գումարը չի կարող գերազանցել ընդերքօգտագործողի կատարած հատկացումների չափը:

3.4 օգտակար հանածոների արդյունահանման նախագծով նախատեսված միջոցառումների կատարումից հետո ընդերքօգտագործողի կողմից շրջակա միջավայրի պահպանության դրամագլխին վճարված գումարի մնացորդը վերադարձվում է ընդերքօգտագործողին:

Հանքի փակման ծրագրով նախատեսված պարտավորություններ

1. Հանքի փակման ծրագրով նախատեսված պարտավորություններ՝

1.1 ընդերքօգտագործողի կողմից օգտակար հանածոների արդյունահանման նպատակով հանքի փակման ծրագրով նախատեսված՝ հանքի փակումից հետո աշխատուժի սոցիալական մեղմացման նախատեսվող միջոցառումները (վերաորակավորման դասընթացների կազմակերպում, այլ մասնագիտությունների ուսուցման կազմակերպում, խթաններ և հնարավորություններ ստեղծել այդ աշխատողներին այլ ճյուղեր աշխատանքի տեղավորելու համար և այլն)։

1.2 փակվող հանքի անմիջական ազդեցության գոտում գտնվող համայնքների սոցիալ-տնտեսական մեղմացման նախատեսվող միջոցառումները (համայնքի սոցիալ-տնտեսական ծրագրերին մասնակցություն, փոքր և միջին բիզնեսի կազմակերպման աջակցություն և այլն)։

1.3 հանքավայրի շահագործման աշխատանքների ավարտից 2 տարի առաջ կազմել հանքի փակման վերջնական ծրագիրը և այն ներկայացնել լիազոր մարմին։

NN ը/կ	Միջոցառումների անվանումը	Կատարման ժամկետը	Ներդրումների չափը, հազ.դրամ
1.	Ռեկուլտիվացիա	60 օր	3285.6
2.	Արտադրական հրապարակի ապամոնտաժում, տեղափոխում	30 օր	200.0
3.	Բացահանքի տարածքի մոնիտորինգ	5 տարի	100.0
4.	Նախազգուշացնող, արգելափակող միջոցների տեղադրում	30 օր	100.0
5.	Աշխատուժի սոցիալական մեղմացման նպատակով աշխատողների վերաորակավորում	6 ամսվա ընթացքում	1000.0
6.	ՀՀ Շիրակի մարզի Արթիկ համայնքի Հառիճ բնակավայրի սոցիալ-տնտեսական մեղմացման նախատեսվող միջոցառումները՝ վճարելով համայնքի բյուջե	6 ամսվա ընթացքում	800.0

**Համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացման ոլորտում ստանձնած
պարտավորություններ**

ՀՀ Շիրակի մարզի Արթիկի խոշորացված համայնքի Հառիճ բնակավայրի սոցիալ-տնտեսական զարգացման ոլորտում ստանձնած պարտավորությունների չափը և կատարման ժամկետները

Հ/հ	Պարտավորությունների անվանումը	Կատարման ժամկետը	Ներդրումների չափը, հազ. դրամ
1.	Համայնքի զարգացման սոցիալ-տնտեսական ծրագրերին մասնակցություն՝ վճարելով համայնքի բյուջե, այդ թվում՝ սոցիալապես անապահով ընտանիքներին նյութական օգնության և դաշտամիջյան ճանապարհների վերականգնման աշխատանքներին ֆինանսական մասնակցություն	Յուրաքանչյուր տարի	800.0

Բնապահպանական կառավարման պլան

Ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորվող միջոցառումներ՝

- փոշենստեցման նվազեցնելու նպատակով տարվա չոր և շոգ եղանակին նախատեսվում է կատարել ջրցան՝ օրը 3 անգամ,

- բացահանքում աշխատող տեխնիկայի շարժիչների վառուցքները պետք է լինեն կարգավորված՝ անսարք մեքենաների շահագործումը բացահանքում պետք է արգելվի,

- մեքենաների շարժիչների գազերի արտանետման վրա պետք է տեղադրված լինեն կատալիտիկ չեզոքացուցիչներ, ինչը թույլ կտա կրճատել գազերի արտանետումը մթնոլորտ,

- թափոնները պարբերաբար դուրս բերել բացահանքի տարածքից և տեղադրել հատուկ նախատեսված հարթակներում,

- արգելվում է արտհրապարակից դուրս խախտել լրացուցիչ տարածքներ, տեղադրել թափոններ և այլն,

- հանքում գտնվող էլեկտրական ենթակայանը պետք է համալրված լինի հակահրդեհային սարքավորումներով: Բոլոր այն սարքավորումները, որոնք չունեն ավտոման հակահրդեհային սարքավորումներ, պետք է ունենան ձեռքի կրակմարիչներ,

- աշխատաքների կատարմանը զուգընթաց կատարել խախտված հողերի ռեկուլտիվացիա. հարթեցում և բերրի հողաշերտի փոում,

- օգտագործված յուղերը հավաքել մետաղյա տակառներում և պահպանել հատուկ առանձնացված տեղերում /օրինակ՝ վառելիքաքսուլային նյութերի պահեստում/ հետագա ուտիլիզացիայի համար:

- բացահանքի արևելյան եզրագծի ողջ երկարությամբ կատարել ծառատունկ:

Շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանն ու մեղմմանն ուղղված միջոցառումների իրականացման նպատակով նախատեսվում է տարեկան մասնահանել 300.0 հազ. դրամ:

Բնապահպանական կառավարման պլանը համառոտ նախատեսված է օգտակար հանաձոյի արդյունահանման նախագծի անբաժանելի մաս հանդիսացող շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննությունն անցած «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվությունում», որը հանդիսանում է սույն հավելվածի մասը:

**ԸՆԴԵՐՔՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԵՎ (ԿԱՄ)
ԸՆԴԵՐՔՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՄՇԱԿՄԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐՈՎ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ
ԵՐԱՇԽԻՔՆԵՐ**

Ընդերքօգտագործման թափոններ կառավարման և (կամ) ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլաններով նախատեսված միջոցառումների և դրանց իրականացման համար անհրաժեշտ ֆինանսական երաշխիքների չափը

NN ը/կ	Միջոցառման անվանումը	Կատարման ժամկետը	Ներդրումների չափը, հազ. դրամ
1.	Թափոնների կառավարման նպատակով	Բանկային երաշխիքը տրված է 03.07.2023 - 30.06.2028թթ համար. որի ավարտից հետո ընկերությունը պետք է ներկայացնի նոր բանկային երաշխիք:	300.0